

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-10-31	197	419
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	444
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	363

oktkf41

Dnr 11.611-008

Motion om ekologisk mat inom Luleå kommun

Bilaga:
Särskilt yttrande

Ärendebeskrivning

Bertil Bartholdsson, för vänsterpartiet anför följande i motion.

En stor del av det globala klimathotet kommer från det sätt som livsmedel produceras och konsumeras i världen. För att möta klimathotet behövs ett lokalt engagemang och att lokala mål sätts upp för att minska klimatpåverkan.

I Lunds kommun är hela 40 procent av den inköpta maten idag ekologiskt producerad. För Luleås del ligger siffran på blygsamma 8,2 procent år 2010. Borlänge kommun har genom en medveten upphandling nått därhän att drygt 20 procent av den inköpta maten idag är ekologisk. En positiv bieffekt av detta har även blivit att medborgarna i Borlänge handlar mera ekologiskt till vardags och att livsmedelsaffärerna i kommunen säljer betydligt mera ekologisk mat än i jämförbara kommuner som exempelvis Gävle och Uppsala. När kommunen går före påverkas även medborgarnas privata konsumtionsmönster.

Köttproduktionen i världen har femdubblats sedan 1950 (källa: FAO) och djurhållningen står idag för nästan en tiondel av de globala koldioxidutsläppen. Vi i Luleå kommun bör ta vårt ansvar och arbeta för att öka den vegetariska andelen av matkonsumtionen. Inte minst då Luleå kommun har utropat sig som ekokommun. Antingen genom en vegetarisk dag per vecka eller genom att kött ersätts med vegetabilier i motsvarande grad i menyerna.

Lunds kommun har nått sin höga nivå utan att öka budgetramarna för verksamheten.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-10-31	197	420
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	445
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	364

oktkf41b

En del ekologiska varor ligger högre i pris, detta kompenseras genom att säsonganpassade menyer innebär en kostnadsbesparing liksom en minskad andel kött. Årstids- eller säsongbaserade menyer är ett sätt att minska behovet av långa transporter av livsmedel och öka andelen lokalt producerad mat. Lund har också minskat andelen helfabrikat och har mera tillagning på plats. En anledning till framgångarna i Lund är också utbildningsinsatser för den personal som hanterar mat samt att förändringen har genomförts i dialog med både personal och brukare, exempelvis skolelever.

Vänsterpartiet yrkar

att Luleå kommun sätter upp som mål att minst 25 procent av den upphandlade maten ska vara ekologisk inom 5 år

att minska köttkonsumtionen inom kommunens serveringar motsvarande en köttfri dag per vecka

att menyerna inom kommunens serveringar årstidsanpassas i syfte att minska matens klimatpåverkan.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- remittera motionen till kommunstyrelsen.

_____

Barn- och utbildningsnämndens yttrande

I Luleå kommun fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om att anta ett kostpolitiskt program, en måltidsstrategi i mars 2011. I programmet framgår att man ställer krav på måltiderna inom förskolan och skolan att målet för köken/skolrestaurangerna är att servera 25 % ekologiska livsmedel till 2016.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	446
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	365

oktkf41c

Vad vi äter påverkar både hälsan och miljön. Skolmåltider vill vara klimatsmarta och tänka på miljön utifrån de ekonomiska ramarna. Bl a säsongsanpassning av salladsbufféer, vilket innebär att endast sallad, tomat och gurka serveras mellan maj och september.

För att minska risken för utfiskning köper vi fisk från hållbara bestånd, dvs MSC-certifierad fisk, vill du läsa mer om MSC gå in på www.msc.org.

Skolmåltider arbetar med att utveckla recept för att bli mer klimatsmarta genom att ändra proportionen i grytorna. Mindre användning av kött till förmån för mer grönsaker, bönor och baljväxter. Fem gånger/termin serveras en helvegetarisk lunch och det kommer att ske en successiv ökning av vegetariska rätter alltefter acceptansen ökar hos matgästerna.

Ett annat sätt att vara klimatsmart är att arbeta med att synliggöra matsvinnet. Information sker till så många elever och vuxna som möjligt om ekonomiska aspekter på matsvinn och genom att visa vad matsvinnet har för miljöpåverkan. Men det är också viktigt att kommunens olika skolor har ett bra system i matsalen för att göra det så smidigt som möjligt så att inte köbildning och irritation uppstår. Lugn och trevlig miljö i matsalen är ytterligare ett sätt att minska svinnet på.

Jämförelser med Lund och Malmö kräver kunskap om regionala förutsättningar och ekonomiska ramar. Båda kommunerna ligger i Sveriges kornbod och med en närhet till kontinenten, vilket innebär en större tillgänglighet av ekomärkta varor samt en prissättning av dessa varor som inte existerar i Luleå. Jämför man den totala skolmåltidskostnaden per elev och år, har Malmö 430 kr mer per år/elev och Lund 1770 kr mer per år/elev än Luleå kommun. Med jämförbara ekonomiska ramar (ca 4 eller 16,8 miljoner kr mer/år i budget) skulle även Luleå kommun kunna öka de ekologiska inköpen i snabbare takt. (Se bifogat dokument – skolmaten i siffror 2010).

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	447
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	366

oktkf41d

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att

- anse motionens första och tredje uppsatser besvarade enligt de krav som ställs på skolmåltiderna i det kostpolitiska programmet
- i övrigt avslå motionen.

Vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde yrkar Annika Sundström (V) bifall till motionen och reserverar sig mot beslutet.

Socialnämndens yttrande

Till de yrkanden som ställs av vänsterpartiet lämnar socialförvaltningen följande svar enligt tjänsteutlåtande.

För att socialförvaltningen ska öka andelen ekologiska livsmedel ska även avtalad matleverantör få leverera vegetariska måltider. Socialförvaltningen har ambitionen att stimulera verksamheterna att öka inköp av ekologiska livsmedel. Målet är att andelen ekologiska livsmedel ska öka med 10 procent inom 5 år.

Socialförvaltningens svar på motionens 2:a och 3:e uppsatser samt förtydligande av text.

Motionens 2:a uppsats föreslår att: Minska köttkonsumtionen inom kommunens serveringar motsvarande en köttfri dag per vecka

Socialförvaltningens kunder har möjlighet att välja vegetarisk kost som alternativ till A-kost (A-kost=normalkost, ej specialkost eller konsistensanpassad kost). I menyn för A-kost finns två fiskrätter per vecka som motsvarar en köttfri dag per vecka. I och med det är 2:a uppsatsen besvarad.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	448
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	367

oktkf41e

Motionens 3:e attsats: Menyerna inom kommunens serveringar årstids anpassas i syfte att minska matens klimatpåverkan

Norrbottnens läns landsting/Kostservice levererar maten till socialförvaltningen och de har ingen årstidsanpassad meny. Med detta får den 3:e attsatsen anses besvarad.

Beträffande förtydligande av texten

"För att socialförvaltningen ska öka andelen ekologiska livsmedel ska även avtalad matleverantör få leverera vegetariska måltider" så vill socialförvaltningen med det framhålla att, i och med att vegetarisk kost även innehåller en del ekologiska livsmedel, skulle en ökning av andelen vegetariska livsmedel bidra till att ekologiska livsmedel ökar i socialförvaltningen.

Socialnämnden beslutar

- inom nämndens verksamhetsområden öka andelen ekologiska livsmedel med 10 procent inom 5 år.

Vid socialnämndens sammanträde yrkar Per Tjårdalen (M), Emil Åkerström (M), Veronica Granbacke (M), Stefan Tornberg (C), Ulf Viklund (KD) och Sofie Pettersson (FP) avslag till motionens 1:a och 2:a attsatser och bifall till 3:e attsatsen. De inlämnar i samband med sin reservation särskilt yttrande som biläggs protokollet.

Vidare så yrkar Folke Tuneström (V) och Ayse Duyar (MP) att motionen antas i dess helhet.

Per Tjårdalen (M), Emil Åkerström (M), Veronica Granbacke (M), Stefan Tornberg (C), Ulf Viklund (KD), Sofie Pettersson (FP), Folke Tuneström (V) och Ayse Duyar (MP) reserverar sig mot socialnämndens beslut till förmån för sina egna yrkanden.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2012-09-10	176	449
Arbets- och personalutskottet	2012-08-13	168	367b

oktkf41f

Arbets- och personalutskottet

Socialförvaltningen föredrar ärendet.

Nina Berggård (V) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Anders Josefsson (M) yrkar bifall till tredje att-satsen och avslag till motionen i övrigt.

Karl Peterson (S) yrkar avslag på motionen i sin helhet.

Proposition

Ordföranden ställer Nina Berggårds, Anders Josefssons och eget förslag mot varandra och finner att arbets- och personalutskottet bifaller ordförandens förslag.

Arbets- och personalutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå motionen i sin helhet.

Reservation

Nina Berggård (V) reserverar sig mot beslutet.

Kommunstyrelsen

Nina Berggård (V) och Annika Eriksson (MP) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Carola Lidén (C), Thomas Olofsson (FP) och Anders Josefsson (M) yrkar bifall till tredje att-satsen och avslag till motionen i övrigt.

Ordföranden (S) yrkar bifall till arbets- och personalutskottets förslag.

Kommunfullmäktige**Kommunstyrelsen**

2012-09-10

176

449b

Arbets- och personalutskottet

oktkf41g

Proposition

Ordföranden ställer eget förslag, Nina Berggårds förslag och Carola Lidéns förslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå motionen i sin helhet.

Reservationer

Carola Lidén (C), Thomas Olofsson (FP) och Annika Eriksson (MP) reserverar sig mot beslutet.